

Anteckningar 03/2020

Diarienummer: N137-0013/20

Utfärdat, 2020-12-04

Jenny Haglind

Telefon: 366 57 79

E-post: jenny.haglind@vastra.goteborg.se

Möte med Ö-dialogen i Västra Göteborg

Sammanträdesdatum: 2020-12-03, kl 17:30 - 20:00

Plats: Digitalt möte via Microsoft Teams

Närvarande

Henrik Sjöstrand (M) ordförande ö-dialogen, SDN Västra Göteborg

Eva Sundén (M), SDN Västra Göteborg

Patrik Gustavsson (D) SDN Västra Göteborg

Kalle Bäck (KD) SDN Västra Göteborg

Jennie Wadén (V) SDN Västra Göteborg

Elisabet Lann (KD) Kommunstyrelsen

Henrik Munck (D) Kommunstyrelsen

John Granqvist, Styrö

Gustaf Asplund, Styrö

Jan Kaaling, Styrö

Lena Cange, Asperö

Thomas Larson, Asperö

Stefan Kihlgren, Brännö

My Ståhl, Brännö

Håkan Karlsten, Vrångö

Anna Palmers, Köpstadsö

Marie Sjövall, Donsö

Christina Alvelin, Stadsdelsdirektör SDF Västra Göteborg

Ingvor Gunnarsson, Sektorschef Individ och familjeomsorg och funktionshinder

SDF Västra Göteborg

Jenny Haglind sekreterare SDF Västra Göteborg

Henrik Hellström, SDF Västra Göteborg

Övriga

Luts Ewert Stadsledningskontoret

Johan Hagsgård Stadsbyggnadskontoret

Lotta Sjöberg, förvaltningen för konsument- och medborgarservice

Anna Corneliussen, förvaltningen för konsument- och medborgarservice
Björn Jedvert nämnden för konsument- och medborgarservice
Henrik Ryberg nämnden för konsument- och medborgarservice
Jesper Berglund nämnden för konsument- och medborgarservice

1. Ordförande hälsar välkomna

Ordförande Henrik Sjöstrand hälsar alla välkomna

2. Val av justeringsperson

Patrik Gustavsson utses till att justera dagens minnesanteckningar

3. Föregående mötesanteckningar

Sekreteraren presenterar punkterna som togs upp på Ö-dialogen 20-10-07

4. Anmälan av övriga frågor

Inga övriga frågor anmälades

5. Befolkningsutveckling och demografi i Södra skärgården 17.45-18.30

Lutz Ewert informerar om befolkningsutveckling och demografi i Göteborg och i Södra skärgården. Presentationsmaterialet som visades finns i sin helhet som bilaga till anteckningarna.

Vad gäller Covid -19 påverkan på befolkningsutvecklingen i Göteborg så har det påverkat en hel del. Det har varit en låg folkökning i år, hälften av genomsnittet sen år 2010.

Hela Sverige har haft en lägre folkökning, Stockholm har påverkats mer än Göteborg och för första gången sen 1994 har Göteborg en större ökning än Stockholm.

En stor anledning till minskningen är att det är mycket mindre invandring, mycket lägre än de senaste fyra åren. En faktor till det kan vara pandemin då det är svårt att resa och EU har stängt sin yttre gräns, det är svårt att ta sig hit. Den ekonomiska situationen påverkar också då finns färre arbetsmöjligheter här nu och mindre anledning att komma hit. Studenter är också i större utsträckning på distans och inte här.

Däremot är utvandringen på samma nivå som tidigare och inrikes flyttning ligger också på samma nivåer.

Under kvartal 1-3 under 2020 har 250 fler personer dött än genomsnittet för åren 2015-2019. Invandringen är en större anledning till den långsamma befolkningstillväxten än dödligheten.

Det finns en osäkerhet i hur pandemin kommer att utvecklas och även den ekonomiska utvecklingen är osäker och hur det kommer att påverka befolkningen framåt.

Vad gäller Södra skärgårdens befolkningsutveckling så påminner den om en landsbyggnadskommun. Historiskt har skärgården på samma sätt haft en minskad befolkning på grund av urbanisering. Runt 1970 vände det och fler hus byggdes i skärgården och fler människor flyttade ut. Cirka 100 personer per år i befolkningstillväxt fram till runt 1999. Efter det var det lite stiltje då ungefär lika många flyttar in som ut. Mellan 1999 - 2012 blir befolkningen äldre, då det är främst äldre personer som flyttar ut. Efter 2012 är det en mer positiv utveckling som fortsatt de senaste åren med en ökning av befolkningen. Det har varit jämna tal födda och döda fram till de senaste åren då antalet födda minskar. Om man bara ser till födda och döda så minskar befolkningen de senaste åren om man räknar bort inflytt av människor.

Hur kommer det se framöver?

De flesta som dör är äldre. De allra äldsta gruppen kommer att bli äldre och vi kommer att se fler dödstal. Det betyder att vi kommer att ha fler äldre framöver. Det kommer vara en lång tidsperiod med höga dödstal.

Vad gäller födda så har antal personer i åldern som skaffar barn varit konstant. Det finns inga tecken på att gruppen kommer att öka markant utan kommer att ligga kvar på samma nivå och döda kommer att öka. Ser man bara till födda och döda så kommer befolkningen i skärgården att minska.

De senaste åren har det dock varit en positiv inflyttning. En anledning till det är att det byggs mer bostäder men det är framför allt personer i åldrar som inte föder barn som flyttar ut i skärgården. Därför bidrar inte inflyttningen, även om den är positiv, till en förnygring av befolkningen. Södra skärgården är det område som har högst andel äldre befolkning i jämförelse med hela staden.

De som flyttar ut är framför allt utrikes födda och kommer direkt till Södra skärgården, även en del från Göteborg men inte så många från kranskommuner.

En äldre befolkning innebär också att det kommer bli hus som står tomma framöver. En fråga som är intressant med tanke på befolkningsutvecklingen är vad händer med de tomma husen, flyttar det in permanentboende eller byggs de om till fritidshus?

Gällande underlag för förskolan och skola så är det relativt stabilt även om det varierar under åren. Framför allt de stora öarna är relativt stabila gällande barn 1 - 5 år. Det blir större svängningar för de mindre öarna. Procentuellt sett kan det bli stora förändringar på en enskild ö beroende på hur många barn som föds eller flyttar in under året.

Det finns en hemsida www.goteborg.se/statistik där statistik presenteras för tre åldersgrupper i Göteborg. Det går att få fram statistik på mellanområde samt socioekonomiska nyckeltal och även jämföra statistik med andra områden

Inspel från en deltagare i Ö-dialogen om att det är en framtid som är svår för skärgården på många sätt. Stort arbete framför oss tillsammans med kommunen att se till att vända denna utveckling.

En annan deltagare spelar in att skärgården har haft en låg befolkningstillväxt och en omväxling av befolkningssammansättning. Samtidigt har varje politiskt parti ställt sig bakom att de vill ha en levande skärgård men utvecklingen säger något annat. Måste fråga sig politiskt vad är det vi gör och vad är det vi inte gör för att få till en levande skärgård.

En annan deltagare lyfter fram att statistiken visar att befolkningen minskar och ett sätt för en ökning är att bygga fler bostäder. Detta är lite motsägelsefullt med tanke på militären som begränsar byggandet.

6. Riksintresse kring plan och bygglov i Södra skärgården (18.30-19.15)

Johan Hagsgård informerar om stadsbyggnadskontorets arbete med anvisningar gällande riksintresse för försvarsmaktens verksamhet och hur det påverkar bygglov. Presentationsmaterialet som visades finns i sin helhet som bilaga till anteckningarna.

Stadsbyggnadskontoret har haft en dialog med Försvarsmakten under flera års tid. Frågan har pågått under många år och ett exempel är några ärenden på Vargö som Stadsbyggnadskontoret bedömde som tydliga fritidshus. Här gick Försvarsmakten emot detta och tog det vidare. Tills slut upphävde regeringen beslutet om bygglov då försvarsmaktens intresse går före. Detta tillsammans med ett upphävt bygglov på Styrso har gjort att stadsbyggnadskontoret inte anser att det är någon idé att godkänna bygglov i den utsträckningen inom det utpekade området då det sannolikt blir rättsfall av det.

Försvarsmakten har anspråk på hela den utpekade ytan för riksintresse, se karta i presentationen. Kommunen har överklagat detta. Försvarsmakten har i ett förtydligande till stadsbyggnadskontoret delat upp ytan i två delar varav i område 1 kommer de att vara mer restriktiva och i område 2 mer tillåtande. Försvarsmakten påpekar att det går att söka bygglov för byggnad utanför detaljplan men stadsbyggnadskontoret menar att i praktiken så kommer det inte att gå igenom. Försvarsmakten vill ha remisser och kopia på samtliga bygglov utanför plan för att ha möjlighet att överklaga.

Vad gäller buller så utgår det alltid från maxkapaciteten även om det inte alltid överensstämmer med verkligheten. Till exempel så övar inte militären på

sommaren. Dock ser Försvarmakten att en utbyggnad av ett fritidshus kan innebära en risk för att det blir ett permanentboende.

Inspel från deltagare om att Försvarmakten inte har några regler att förhålla sig till vad gäller bedömningar av bygglov. Det blir en rättsosäkerhet i område 2 som inte är jämförbart med annat. Stadsbyggnadskontoret har efterfrågat en tydlighet och en transparens från Försvarmakten vad gäller deras bedömning men Försvarmakten vill inte yppa för mycket av deras prövning. Däremot är kartan de har tagit fram positivt och ett sätt att vara lite transparanta i sin prövning. I övrigt vill de inte ge några riktlinjer för hur de prövar. Försvarmakten är dock öppna för en tidig kontakt även för medborgare.

En fråga från en deltagare handlar om att det måste finnas en siffra på hur många människor som kan bo i skärgården i relation till bullernivåer. Svaret är att Försvarmakten tolkar det som att varje tillkommen person på öarna riskerar att försvåra för deras verksamhet och därför vill de granska varje fall.

En av deltagarna lyfter att vi på öarna vill att fritidshus blir permanentboende. Kan Försvarmakten påverka vad som är fritidshus eller permanent hus? Det är inte möjligt att reglera användning av fritidshus. Därför är det enda sättet för Försvarmakten att begränsa permanentboende att gå emot tillbyggnad av fritidshus. Just för att man inte kan reglera användningen av fritidshus så är man mer restriktiv i att tillåta utbyggnader av dessa inom markerat område.

Johan sammanställer och skickar ut en lista över saker och byggnationer som är möjliga att göra och vilka som inte är möjliga att göra för att tydliggöra samt vad som gäller på varje ö vilket kan variera.

7. Ö-dialogen 2021 och framåt (19.15 – 19.45)

Lotta Sjöberg informerar om planeringen framåt för Ö-dialogen. Björn Jedvert, ordförande, Henrik Rydberg förste vice ordförande samt Jesper Berglund andre vice ordförande i nämnden för konsument och medborgarservice deltar också på mötet samt Anna Corneliussen projektledare för de nya uppdragen på konsument- och medborgarservice och presenterar sig.

Den 16 december tas beslut i nämnden för konsument och medborgarservice om det nya reglementet för Ö-dialogen. Från och med den 4 januari är det konsument och medborgarservice som är ansvarig för Ö-dialogen.

Förslaget framåt är att Ö-dialogen från början så långt det är möjligt ska fortgå som det har varit. Förslaget till reglemente innefattar också att fyra ledamöter från nämnden för konsument och medborgarservice ska sitta i Ö-dialogen och att presidiet är adjungerande. Ordförande för Ö-dialogen kommer vara en ledamot i

nämnden. Vilka ledamöter det blir i Ö-dialogen från nämnden väljs i februari. Det är också önskvärt att politiker från kommunstyrelsen fortsatt deltar. Vidare är det också önskvärt med en stående representation av fackförvaltningar bland annat socialförvaltningen Sydväst.

Under nästa år kommer Konsument och medborgarservice ta ett helhetsgrepp och göra en gemensam utvärdering kring Ö-dialogen och lyssna in både förvaltningar och deltagare. Detta för att komma fram till vilka behov det finns framåt för Ö-dialogen.

En önskan från deltagare i Ö-dialogen är att ha representanter från till exempel Park - och naturförvaltningen, Trafikkontoret, Västtrafik, Parkeringsbolaget, Stadsbyggnadskontoret, Grundskoleförvaltningen och Förskoleförvaltningen med. Det behövs en stabil kommunikation med dessa förvaltningar. Det är också av stor vikt att politiker från kommunstyrelsen är med i Ö-dialogen.

Ett inspel från deltagare i Ö-dialogen är att helheten för skärgården måste ses över. En övergripande strategi borde tas fram och en samverkan mellan de olika frågorna måste till. Till detta behöver medel och resurser avsättas.

Konsument och medborgarservice ser sig som en möjliggörare och en drivande kraft i kontakten med relevanta aktörer. Det är inte möjligt att bestämma över andra nämnders deltagande men det går att önska att de ska vara med.

8. Övriga frågor

Nästa Ö-dialog är den 4 mars kl. 17.30-20.00. Konsument och medborgarservice kommer att skicka kallelse.

Ordförande i Ö-dialogen Henrik Sjöstrand tackar för den tid som varit i denna regi och ser med spänning fram mot den nya organisationen och den fortsatta gemensamma dialogen kring Södra Skärgården.